

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

ŘÍJEN 1999

ČÍSLO 10

2 Kč

PROČ STARÉ MĚSTO NENÍ MĚSTEM

Dosti často se setkáváme s dotazem, většinou od návštěvníků a turistů: Proč je Staré Město městem pouze názvem a nikoli ve skutečnosti, zejména když městem už v minulosti bylo?

Naše obec se původně nazývala Antigua Goldek a vznikla během hornické kolonizace severní Moravy na konci vlády Přemyslovců. První přímá zmínka o Starém Městě pochází z listiny datované 3.5.1325 na hradě Kolštejně (dnešní Branná). Už zde se označovalo jako oppidum čili městečko. Zprávu, že Staroměstsko navštívil roku 1336 markrabě moravský a pozdější císař Karel IV. a povýšil městečko na svobodné horní město a dal mu do znaku medvěda a horníka, nutno brát jako nedoloženou. Její historické jádro se skrývá v tom, že původní obyvatelé byli horníci a že ve městě i v jeho okolí se intenzívně dolovaly zejména drahé kovy.

Po husitských válkách, kdy r. 1428 byly doly na vzácné kovy zpustošeny, význam Starého Města upadl. Za město bylo znovu vysazeno r. 1560, kdy už sláva zlatých a stříbrných dolů náležela minulosti a ze Starého Města se stalo obchodní a řemeslnické středisko. V roce 1584 byli staroměstští měšťané osvobozeni od robot, později následovala další vrchnostenská oprávnění směřující k povznesení městské ekonomiky. Třicetiletá válka, kdy r. 1645 bylo město z poloviny vypáleno a vydrancováno Švédy, však slibný hospodářský rozvoj Starého Města zcela zastavila.

Střediskový charakter Starého Města byl v souvislosti se zánikem vrchnostenského zřízení po roce 1848 důvodem k umístění okresního soudu a dalších úřadů berní a finanční správy. Staré Město spolu s obcemi někdejšího

kolštejnského panství vytvořilo v rámci šumperského hejtmanství Staroměstský soudní okres. O statut města přišlo Staré Město až roku 1946.

A jaký postup musí zvolit obec, která chce být povýšena na město?

Za podstatnou formální záležitost je třeba považovat usnesení obecního zastupitelstva, kterým je obvykle pověřen starosta, aby podal příslušný návrh. Návrh bude předán ministerstvu vnitra k prověření a ke zpracování podkladů pro vládu. Prostřednictvím vlády a s jejím stanoviskem obdrží žádost o určení obce městem předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a rozhodne o ní.

Podpůrně jsou při vyřizování této agendy využívána kritéria schválená usnesením vlády č. 638/1993 a doplněná usnesením vlády č. 7/1994. Jejich splnění mimo jiné hodnotí ve svém vyjádření k žádosti i okresní úřad. Kritéria vycházejí ze sídelní struktury České republiky, současného stavu a funkcí měst, jejich uspořádání a významu v systému osídlení. Obsahují základní ukazatele pro posuzování návrhu obce na určení městem podle zákona o obcích ve znění pozdějších změn a doplňků.

Tyto ukazatele jsou:

- 1) Celkový počet obyvatel trvale bydlících v zastavěném území obce je minimálně 3.000. V odůvodněných případech může vláda tolerovat nižší počet obyvatel u obcí, které jsou významným historickým sídlem, mají výrazně městský charakter a splňují všechna další stanovená kritéria.
- 2) Soustředěná městská zástavba středu obce (náměstí) se zpevněným povrchem a chodníky, převážující vícepodlažní nadzemní zástavba. Všechny ulice a veřejná prostranství v obci jsou pojmenovány.

Z OBSAHU

- Proč Staré Město není městem
- Ze zasedání obecního zastup.
- Ze zasedání obecní rady
- Turistické informační centrum má nové působíště
- Pohyb v příhraničí ztěžují složitá pravidla
- Letní čas končí!
- Pohledy do minulosti
- Nejhezčí na škole jsou prý prázdniny
- Jak nalézt bič na majitele chátrajících domů?
- Privatizace státní půdy se potáhne roky
- Svaz měst a obcí odmítá navrhované zákony
- Svítit či nesvítit? Nejhorší je polovičatost!
- Společenská kronika
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

- 3) Celková zástavba obce se vyznačuje obytnými domy se dvěma a více byty a budovami sloužícími všeobecně potřebným službám. Větší část obce je vybavena veřejným vodovodem a kanalizací, místními komunikacemi a chodníky s bezprašným povrchem a veřejným osvětlením.
- 4) Rozvinutá síť veřejných a všeobecně potřebných služeb, přesahující znatelné potřeby místního obyvatelstva a sloužící i pro spádové území.
- 5) Udržovaná veřejná zeleň a stavební objekty včetně kulturních památek, organizovaný svoz tuhých domovních odpadů.
- 6) Obec je vybavena základní školou, zdravotním zařízením s alespoň třemi stálými lékařskými místy a lékárnou, společenským sálem, kinem, poštou a peněžními službami,

sportovištěm, tělocvičnou, ubytovacím zařízením s minimálně 20 lůžky a vede obecní kroniku.

- 7) Určující je i vzdálenost obce, která žádá o povýšení na město, od dalšího města v dané oblasti.

V současné době má Staré Město i s místními částmi 2.142 obyvatel. Na vodovod je napojeno celé Staré Město, větší část Chrástic, Stříbrnic a Malého Vrbna. Odkanalizována je velká část Starého Města, veřejné osvětlení je vybudováno v celé obci. Nejvýznamnějšími podniky jsou Grafitové doly s. r. o., Ligra a. s., NET s. r. o., PRO-BIO s. r. o., Starlen s. r. o. Pro místní obyvatele i návštěvníky zde jsou obchody všeho druhu, pošta, banka, základní lékařské služby včetně lékárny, stanice Horské služby, kulturní dům, kino, mateřská a základní škola včetně speciálních tříd, fotbalové hřiště, tělocvična u ZŠ, benzínová stanice, několik restaurací, vinárna. Své služby nabízí i řada soukromých podnikatelů.

Zašlou slávu minulých věků připomíná několik historicky cenných památek. Jsou to například kostel sv. Anny s bránou, kaplemi a ohradní zdí z r. 1618, renesanční radnice z r. 1619, barokní domy č. p. 25 a 106 z poloviny 18. století, klasicistní domy č. p. 4 a 68 z poloviny 19. století, sousoší Panny Marie s Ježíškem a sv. Janem Křtitelem z r. 1780, sousoší Nejsvětější Trojice z r. 1820 a kašna s Neptunem z počátku 19. století. Dále kostel sv. Jana Křtitele z r. 1689 v Nové Senince, kaple Bolestné P. Marie a zvonice z r. 1779 v Kunčicích.

Přílehlé masívy Králického Sněžníku a Rychlebských hor skýtají nepřehledné možnosti pro letní i zimní turistiku a rekreaci. Hlavní nabídkou cestovního ruchu je příroda zachovaná ve stavu, který budí oprávněný zájem návštěvníků. Pro turistické využití slouží na 30 rekreačních zařízení a horských chat. V létě je mimo pěší turistiky možno využít i cykloturistiky nebo turistiku na koních, v zimě nabízí v obci a okolí služby 18 lyžařských vleků.

Z přiznání statutu města neplynou žádné finanční či kompetenční výhody. Motivem k podání žádosti bývají větší historické důvody, neboť některé obce, stejně jako Staré Město, v minulosti městy již byly a své postavení ztratily.

V České republice je v současné době 6350 obcí, z toho 456 měst. Devadesát pět měst má méně než 3.000 obyvatel, z toho 16 měst má méně než 1.500 obyvatel. Starší výraz městys pro označení malých měst se v současné době už nepoužívá. Od roku 1990, kdy byl přijat

zákon o obcích, bylo na města povýšeno 22 obcí.

Příští rok uplyne 675 let od první historicky doložené zmínky o Starém Městě. Nebylo by vhodné u příležitosti tohoto "kulatého" výročí Starému Městu jeho městský statut vrátit?

□ ing. Panský

Ze zasedání obecního zastupitelstva 26.8.99

- 1) Mezi Obcí Staré Město a a. s. Ligra Staré Město byla podepsána smlouva na koupi domu č. 159 v Hanušovické ulici, který má být rekonstruován na dům s pečovatelskou službou. Byl podán návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí ČR.
- 2) Na mandát člena obecního zastupitelstva rezignovala zástupkyně starosty ing. Milena Mikundová. Tajnou volbou byl novým zástupcem starosty zvolen pan František Rygar.
- 3) Z pověření přednosta Okresního úřadu v Šumperku ing. Jílka provedli zaměstnanci finančního referátu, oddělení rozpočtu, úseku kontroly přezkoumání hospodaření obce za účetní období od 1.1. do 31.12.1998. Základním cílem přezkoumání bylo informovat obecní zastupitelstvo a jeho prostřednictvím občany obce o úrovni hospodaření s obecním majetkem, o plnění rozpočtu a o finanční situaci obce. Jeho závěrem je, že se obecnímu zastupitelstvu doporučuje roční účetní uzávěrku za rok 1998 "schválit bez výhrad". Členové obecního zastupitelstva předložený rozbor jednomyslně schválili.
- 4) Obecní zastupitelstvo schválilo prodej pozemku parc. č. 1080/1 o výměře 434 m² v k. ú. Velké Vrbno Grafitovým dolům s. r. o. Staré Město.
- 5) Obecní zastupitelstvo schválilo záměr převést z majetku obce pozemky o výměře 55.813 m², z nichž bude vybráno 40.000 m² v rámci uzavření smlouvy o narovnání majetkoprávních vztahů mezi obcí a a. s. Ligra Staré Město. Dále OZ schválilo záměr převést do majetku obce pozemek pod novou požární zbrojnicí ve Starém Městě.
- 6) Rozpočtové náklady na opravu tělocvičny základní školy činí 986 tis. korun. 488 tis. Kč obdrží obec z dotačního titulu z Mikroregionu Jeseníky, část financí na opravu tělocvičny bude přesunuta z plánované opravy střechy na budově školy č. 106. Na vybudování náměstíčka u

koloniálu Matoušových má obec příslib dotace z Mikroregionu Jeseníky ve výši 70 % celkových nákladů, 30 % musí uvolnit ze svého rozpočtu. Za most přes Telčavu bylo v letošním roce zapláceno 450 tis. Kč, dosud není uhrazena faktura za práce v objemu 210 tis. Kč. Členové obecního zastupitelstva schválili tato rozpočtová opatření:

- uvolnit 25 tis. Kč na dobudování autobusové točny v Kunčicích
 - uvolnit 200 tis. Kč na opravu tělocvičny
 - uvolnit 180 tis. Kč na vybudování náměstíčka
 - uvolnit 260 tis. Kč na dostavbu mostu přes Telčavu
- 7) Obecní zastupitelstvo schválilo Junáku - 1. oddíl skautů a skautek Staré Město příspěvek ve výši 10.000,- Kč na provoz klubovny v domě č. 88 v Nádražní ulici. Jedná se o úhradu vytápění, kdy budova je napojena na centrální teplovod.
 - 8) Obec Staré Město by měla uvažovat o zakoupení nebo výrobě laviček a stolů na Anenskou pouť, které se prozatím půjčovaly od Obce Branná.
 - 9) Na východní straně náměstí, kde se již nebudou provádět žádné výkopové práce, bude v souladu s navrženými úpravami položena zámková dlažba a vytrhanými betonovými dlaždicemi budou vyspraveny chodníky v Hanušovické ulici a u parku naproti poště.
 - 10) V Nádražní ulici byl v roce 1998 pokládán teplovod, v polovině letošního roku zde byly prováděny telefonní rozvody. Dosud není ještě napojena plánovaná kanalizace z Křížkovy ulice. Po dokončení kanalizace bude následovat oprava komunikace.
 - 11) Na křižovatce v Květné jsou nevhodně osazena svodidla. Nejsou upravené krajnice u silnice směrem na Stříbrnici, jsou velmi nebezpečné zvláště v zatáčkách. Dále není vysekán porost kolem silnice na Hanušovice, díky tomu je nepřehledný výjezd v křižovatce z Chrástic na hlavní silnici. Správa a údržba silnic Šumperk bude na tyto nedostatky upozorněna.
 - 12) Pokračuje se v plnění úkolů z koncepce rozvoje obce zpracované do roku 2003 s přihlédnutím k již započaté výstavbě, opravám a finančním prostředkům, které má obec k dispozici. Obecní radě byl uložen úkol vypracovat do 31.12.1999 koncepci rozvoje obce do r. 2005.

Ze zasedání obecní rady dne 6.9.1999

- 1) Pět projekčním firmám byla zaslána výzva o veřejnou zakázku k podání nabídky na zpracování prováděcí dokumentace na dům s pečovatelskou službou ve Starém Městě.
- 2) Obecní rada doporučuje zastupitelstvu schválit prodej části parcely č. 765/2 v Hynčicích pod Sušinou firmě BERST - vleky Hynčice s. r. o.
- 3) Jezdecký klub Ligra a. s. žádá o sponzorský dar ve výši 5.000,- Kč na II. ročník parkurových závodů, které proběhly 14.8.1999. Na tento účel bude převeden 1.000,- korun uvolněný na distanční dostih, který se neuskutečnil.
- 4) Obecní rada se zabývala daňovou výtěžností k 31.8.1999, která činí pouhých 65,5 % ročního plánu (v r. 1998 byla ve výši 83 %). Nejnižší příjem 45,76 % je u daně z nemovitosti (v r. 1998 byla vybrána ve výši 109,67 %).
- 5) Obecní rada souhlasí se zřízením přechodu pro chodce přes Kladskou ulici při vyústění ulice Lesní z důvodu bezpečnosti dětí, které navštěvují speciální třídy ZŠ, a rekreaantů z rekreačního zařízení Uničovských strojůren.
- 6) Obecní rada projednala zápis ze 7. jednání finanční komise konaného dne 2.9.1999. Bude vypsáno výběrové řízení na nového správce kulturního domu.
- 7) Od firmy Eastern Group přišla nabídka na odkup akcií SME za 2500,- Kč za akcii. Obecní rada s prodejem akcií souhlasí.
- 8) Obecní rada se zabývala postupem prací při rekonstrukci tělocvičny základní školy.
- 9) Při kácení nemocných a suchých stromů v Kladské ulici budou pokáceny i dva uschlé javory v ulici Jeseňnické.
- 10) Je třeba opravit veřejné osvětlení v Hanušovické ulici.

Turistické informační centrum má nové působiště

Staroměstské Turistické informační centrum se v těchto dnech přestěhovalo do nově rekonstruovaných prostor v přízemí radnice. Umístění ve středu obce bude jistě výhodnější než dosavadní, jelikož většina

návštěvníků přirozeně zastavuje na náměstí a navíc zde jsou i možnosti pro zaparkování automobilu.

Informační centrum nabízí informace o ubytování v obci a okolí včetně jeho zajištění, nabízí informace o turistických možnostech v okolí, o hraničních přechodech do Polska, o turistických zajímavostech na polské straně, vystavuje potvrzení o přechodném pobytu pro přechod hranic v rámci malého pohraničního styku, zajišťuje autobusové zájezdy, prodává mapy, pohlednice, upomínkové předměty, nabízí směnárenskou činnost a reklamní služby (letáky, vizitky).

Řadu informací o Starém Městě je možné získat nejen v TICu, ale také v obecním zpravodaji, který vychází pravidelně každý měsíc, od loňského roku na internetové stránce obce a od poloviny tohoto roku na internetové stránce turistického informačního centra. Obyvatelé obce i návštěvníci tak mohou získat údaje o historii, penzionech, restauracích, horských chatách, lyžařských možnostech, kulturních podnicích, ale také o počtu obyvatel, katastrálních územích, infrastruktuře obce, zastupitelích nebo členech obecní rady.

Turistické informační centrum

tel., fax 0649/239 134

Internet: www.mujiweb.cz/www/ticino

Email: ticinfo@email.cz

Obec Staré Město

tel., fax 0649/239 222

Internet: www.mesta.obce.cz

Email: ou_staremesto@ova.pvtnet.cz

Pohyb v příhraničí ztěžují složitá pravidla

Turisté, kteří chtějí přejít přes některý z hraničních přechodů do Polska, doplácejí na neznalost složitých předpisů o režimu na hranicích a dostávají se do sporu s pohraniční policií. Argumenty provinilců, že se země přibližuje Evropské unii a pravidla o přecházení hranic by tudíž měla být volnější, neobstojí. Mezi sousedními státy platí stále klasické předpisy. Ve státech EU je průběh hranic plně respektován a jejich zánik lze očekávat až v okamžiku, kdy bude zrušena státní forma existence společnosti.

Spory s pohraniční policií mívají též obyvatelé patnáctikilometrového příhraničního pásma. I oni si vykládají pohyb na pomezí po svém a případnou pokutu berou jako křivdu. Česko-polská zelená hranice často připomíná lázeňské korzo. Zadrženi mají po ruce různá vysvětlení: od ztráty orientace přes sbírání borůvek až po návštěvu horské chaty.

Řadu přestupků mají na svědomí i složitá pravidla. I když jsou u hraničních přechodů umístěny informační tabule, lidé tato pravidla neznají. Na seznamu pro malý pohraniční styk s Polskem je v Čechách a na Moravě 415 obydlených míst.

Člověk z Ostravy může přejít hranice jen s občanským průkazem třeba i v Náchodě, obyvatel obce, která leží těsně za linií příhraničního pásma, však musí mít cestovní pas.

Problematické jsou také výlety s dětmi. V Polsku mají všechny děti školní průkazy, které slouží jako průkazy totožnosti. Pokud mají čeští rodiče kartičkové občanské průkazy, kde nejsou děti uvedeny, mohou mít potíže. Zatímco české zákony považují nelegální překročení hranic za přestupek, u Poláků je to trestný čin.

□ M. K.

Letní čas končí!

V neděli 31. října končí letní čas. Ráno o třetí hodině letního času se posunou hodiny na druhou hodinu středoevropského času, můžeme si tedy všichni o hodinu přispat. Podle závěrů některých výzkumů ale posuny času škodí našemu zdraví. Jako by nestačilo, že máme znečištěné ovzduší, stresy, nad hlavou ozónovou díru...

Posun času může opravdu pro leckoho být tou poslední kapkou, kterou přeteče pohár jeho odolnosti. Víte, jak dlouho si tělo zvyká na časový posun? Údajně celých šest měsíců. To znamená, že vlastně celý rok trpíme poruchou zvanou desynchronóza, kdy naše vnitřní hodiny nejsou v souladu s okolním světem.

Většina lidí s tím žádné viditelné a okamžité potíže nemá. Asi třetina obyvatel naší země však změny času snáší hůř. Nesoustředí se, mají žaludeční potíže, snadněji podléhají virovým chorobám. Navíc je známo, že posun času zhoršuje průběh řady chorob - počínaje třeba žaludečními vředy a konče záněty průdušek. Každý zásah do přirozeného chodu přírody se člověku nějak vymstí...

To všechno nejsou pro odborníky žádné novinky. U nás zkoumá následky změn času na zdraví lidí skupina vědců už od šedesátých let, v cizině jsou studie o tomto problému běžné.

L I G R A, a. s.

Kosmonautů 89

788 32 STARÉ MĚSTO

nabízí

fyzickým a právnickým osobám

a obchodním společnostem

— kompletní zpracování a vedení

podvojného účetnictví

— účetní poradenství

— zpracování daňových přiznání

— vedení mzdové a personální agendy

— komunikaci s úřady

Informace:

tel. 0649/239182, kl. 133

fax 0649/239251

e-mail ligra@ova.pvtnet.cz

Pohledy do minulosti

58. ČÁST

Dům čp. 264 v Květné stojí v místech bývalé sklárny a podle kronikáře Kunčic pana Kudra byl údajně její součástí, sloužil jako provozní budova. Po zrušení sklárny počátkem 19. stol. zde byla fořtovna lichtenštejnského panství.

Říjnové "Pohledy" věnuji zapomenuté tradici našeho regionu - sklářství. Snad nebude na škodu ji připomenout a seznámit vás trochu blíže s touto místní výrobou, která po několik staletí byla součástí zdejší ekonomiky. Její vznik a rozmach byl spojen s rozvojem podnikání severomoravské šlechty, jež v 15. a dalších stoletích vlastnila rozsáhlé lesy v těžko přístupných horských masivech. Zvyšování příjmů z jejich panství bylo nezbytným předpokladem pro stále nákladnější život renesančního období - budování a provoz nových šlechtických sídel to nutně vyžadoval. A tak na bludovském panství budovala vrchnost rybníky, na třemešském a losinském zřizovala pivovary, na rudském pak kromě obojího rozvíjela i železářství.

Na našem kolštejnském panství bylo veliké bohatství lesů. Jeho těžba však byla velmi nákladná a dopravou se dřevo prodražovalo tak, že obchod s ním se nevyplácel. Proto zdejší vrchnost obrátila svou pozornost na odvětví, které potřebovalo k provozu velké množství dřeva jako paliva i jako suroviny. Tím odvětvím bylo sklářství, které v té době přinášelo už slušné zisky majitelům panství v severočeském pohraničí. Zvláště zdejší bukové lesy, které se dosud využívaly jen jako pastviny pro vepře, byly velmi dobrým předpokladem, neboť bukové dřevo bylo důležitou surovinou pro výrobu potaše používané při výrobě skla. Sklářské hutě tak mohly nejlépe proměnit část "bezceňného" dřevního bohatství v nové vrchnostenské příjmy.

Pro zopakování ze školy: Sklo vzniká ochlazováním z taveniny. Surovinami pro výrobu jsou křemičitý písek, soda, potaš a vápenec. Z nich se mísí tzv. sklářský kmen, který se taví v pecích na sklovinu. Ta se tvaruje sklářskou píšťalou, lisováním, tažením, litím a válcováním. Potaš - chemicky uhličitán draselný K_2CO_3 - je bílá, hygroskopická látka, ve vodě dobře rozpustná. Získává se vyluhováním popela z vnitrozemských rostlin. Zlepšuje vlastnosti skla, zvyšuje jeho roztatnost.

Zařízení středověkých skelných hutí bylo velmi jednoduché. Pece byly vytápěny bukovým dřívím, to dávalo nejvíce tepla a jeho popel byl nejlepší surovinou na výrobu potaše. Těžilo se v bezprostředním okolí hutě a ze vzdálenějších míst se dopravovalo plávkou. Čistý křemen, kterého bylo u nás dostatek, se pálil v peci, horký se poléval vodou a popraskané kousky se drtily ve stoupách na jemnou moučku. Vyráběné sklo svým složením neodpovídalo dnešnímu, bylo méně odolné i méně čisté. U nás se vyrábělo tzv. lesní horské sklo, které mělo nazelenalou barvu. Vyráběly se z něho převážně sklenice nebo obyčejné sklo tabulové. Ke sklárně měli většinou povinnosti i poddaní panství, usedlí v katastru obce. Tak např. v případě sklárny u Stříbrnic od nich skelmistr dostával polovinu z dávky, která náležela vrchnosti. Na druhé straně ale tento skelmistr odváděl na zámek v Kolštejně dvakrát ročně na sv. Jiří a sv. Michala 38 tolarů, 10 okenních tabulí, kopu pivních sklenic a dva kusy sklenic s panským znakem. To byly s ohledem na kapacitu hutě poplatky dosti vysoké.

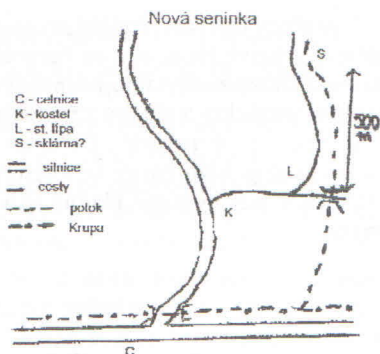
Nejstarší doloženou sklárnou na našem panství je sklářská huť ve Vikanticích. Moravské zemské desky ji uvádějí již v roce 1437. Letopočet zaznamenal V. Štěpán v Severní Moravě 43/82, který také předpokládá, že "sklářství na Jesenicku má nepochybně starší tradici." V písemných pramenech však poté následuje dosti dlouhá časová odmlka a až teprve v r. 1575 se uvádějí nově založené sklárny u Stříbrnic, ve Skleném a "zřejmě i jinde", jak píše Miloš Dohnal v SM 14/60. Koncem století byla potom postavena další huť, a to v blízkosti

dnešní Branné. Sklárny se však dlouho neudržely, urbář kolštejnského panství uvádí v r. 1607 jen stříbrnickou huť. Krátce poté, r. 1615, byla založena nová huť ve Velkém Vrbně, a to zřejmě současně s vesnicí. Ani ta se však dlouho neudržela. Veškerá tato aktivita zřejmě souvisí s vlastnictvím panství Václavem za Zvole a Hynkem Bruntálským z Vrbna. (Zvolští vlastnili panství v letech 1448 - 1582, Vrbenští do r. 1615.) Nejdelší existenci z dosud založených skláren měla zřejmě huť ve Skleném, byť ji panský urbář v r. 1607 neuvádí. Předpokládám, že se totiž jednalo o soukromé výrobní zařízení skelmistra, což bývalo v té době dosti častým jevem zvláště na odlehlých místech panství. Pro ně totiž šlechta jen obtížně sháněla zájemce, navíc se snažila v těchto problémových místech vyhnout podnikatelskému riziku, a tak zde vznikaly i tzv. sklářské statky, které byly téměř nezávislé na vedení panství. Soudím tak i podle toho, že v r. 1689 kolštejnská vrchnost sklárnu ve Skleném vykoupila od skelmistra Petra Hanzela a poté zde zastavila provoz. Půdu, která patřila huti, rozdělila mezi 31 poddaných, čímž vznikla dnešní obec Sklené. Podle okresní vlastivědy se i tato sklárna připomíná poprvé v r. 1437, což by znamenalo, že vyráběla sklo 250 let. Byla by to nejdelší doba trvání jedné z cca 10 až 12 hutí, které zde asi existovaly.

V 18. století s rozvojem sklářství a železářství však velmi rychle lesů ubývalo a stát začal další rozvoj této výroby

Jedna ze dvou stříbrnických skláren asi stála v místech domku, který vidíme na předválečné fotografii vedle Schremmerova hostince - dnes Králícké chaty.

Plánek pro ty, kteří by podzimní výlet chtěli spojit s hledáním skleněnek ze špičlické sklárny.

brzdil. V r. 1754 byl vydán pro Moravu lesní řád, podle něhož se mohly sklářské hutě zřizovat jen se svolením vlády tam, kde byl ještě přebytek dřeva. V té době byla na našem panství v provozu již jen sklárna v Josefově u Kolštejna, která existovala od r. 1732 do r. 1789. Po jejím zrušení zřídila vrchnost poslední huť u nás, a to v Květně. O této sklárně víme, že zde pracovalo celoročně 9 sklářů, kteří vyrobili za rok zboží až za 20.000 zlatých. Potřebné dřevo se těžilo v okolí Stříbrnic, Špičlic, Kunčic a Vrbna a odtud se plavilo "s nepatrnými náklady". V té době t. j. koncem 18. století, bylo na celé Moravě v provozu už jen devět skláren. Podle okr. vlastivědy byla tato sklárna "po r. 1800" zrušena a poslední sklo potom na panství vyráběla ještě dalších šest let sklárna ve Františkově, zřízená na místě zrušeného hamru v r. 1830.

Jedním z důvodů k napsání těchto Pohledů je i pokus o lokalizaci zdejších skláren v terénu. K uvedeným místům je třeba totiž přidat ještě Špičlice, Kunčice a Rudkov, která jako místa se sklářskými hutěmi u nás uvádí školní atlas dějin. Existenci seninské potvrzuje i zmíněná okresní vlastivěda - "zdejší sklárna zanikla koncem 18. století." O Stříbrnicích se zde i v jiných pramenech uvádí, že "od r. 1575 zde byly v provozu dvě skelné hutě." O Kunčicích naopak kromě uvedeného atlasu žádný další pramen neznám.

Do dnešního dne se mně podařilo získat tyto informace o místech našich skláren:

1) Možnou existenci jedné ze dvou skláren ve Stříbrnicích v těsném sousedství čp. 16 v katastru bývalé obce Nový Rumburk (dnes Králická chata) potvrzují pan Ladislav Havelka a paní Alena Windová i její synové. Pan Havelka našel v červenci 1997 po povodních ve výmolu potoka cca 50 m pod chatou hroudu modrozelené skloviny o průměru asi 20 cm. Synové paní Windové nacházejí od léta 1993 v místech

dnešního hřiště cca 40 m nad chatou tzv. skleněny, což jsou skleněné kapičky - pozůstatky z výrobní činnosti sklářů.

2) K existenci sklárny ve Špičlicích - Nové Senince by mohla přispět informace paní učitelky Marie Sedláčkové. Ta v době cca před 25 - 30 lety chodila se žáky seninské jednotřídky na vycházky po lní cestou, která začíná nad školou. Ve vzdálenosti asi 1 km od školy pod cestou a za vedle tekoucím potokem je menší vyvýšenina se struskovitou půdou, kde děti nacházely také modrozelené skleněné "kapičky". Protože od zdejších občanů slyšela o existenci sklárny v minulosti, říkala dětem, že stávala právě zde. Jeden z jejích žáků - dnes pan Hubert Kouřil - sem zavedl v polovině 70. let i paní učitelku Ondrovou a ta mně tyto nálezy potvrdila. Na místě byly v té době ještě patrné základy budovy a skleněny nacházela přímo v povrchové vrstvě bez kopání.

3) V Kunčicích jsem se ptal paní Rulíškové a pana Vogela. Ti o existenci sklárny či o nějakých nálezech ji připomínající neslyšeli. Ale zajímavou informaci mně poskytl pan Josef Dulovec. Ten jako rumunský reemigrant přišel nejprve na Tachovsko. Zde blízko Rozvadova byla sklárna Kateřina, a protože bydlel nedaleko ní, poznal i terén kolem. Po přestěhování do Kunčic našel někdy v letech 1975 - 1980 cca 100-150 m nad dnešní chatou Junior u studánky na kraji lesa při kopání skleněná zrnka a střípky podobné těm, jaké znal od Rozvadova. Napadlo ho, že zde také asi mohla být někdy v minulosti sklárna. Místo je sice na kopci, ale možnou plávku dřeva blízkým Kunčickým potokem to nevylučuje.

4) Nejpesněji dokážeme dnes lokalizovat poslední zdejší sklárnu ve Květně. Zdá se pravděpodobné, že dnešní čp. 264 (Havelkovi), bylo její součástí. Existenci potvrzují i současní obyvatelé - manželé Havelkovi i pan M. Minář ze sousedního čp. 299. Pan Havelka např. našel uváděné skleněny při stavbě plotu v r. 1968, pan Minář zase při stejné práci našel v r. 1979 hrudku modrozelené skloviny velikosti lidské pěsti.

To je zatím všechno, co se mně podařilo zjistit. Pokud někdo ze čtenářů "Pohledů" může poskytnout další informace, rád je uslyším a zapíšu. S paní Windovou mám domluveno, že jakmile její synové opět nějaké skleněny objeví, vystavíme je ve vývěsce TISu na radnici.

□ V. Černý, kronikář

Nejhezčí na škole jsou prý prázdniny

Je to pouhý měsíc, co na základních, středních a speciálních školách začalo vyučování ve školním roce, který začíná jedničkou a třemi devítkami a skončí dvojkou a třemi nulami, a už většina dětí myslí na to, kdy zase přijde nějaký ten den volna.

Nejbližší příležitostí, kdy si od školy alespoň na chvíli oddychnou, budou podzimní prázdniny, které v tomto školním roce připadnou na středu 27. října a pátek 29. října. Ve čtvrtek 28. října je státní svátek. Poměrně dlouhého volna si děti užijí o vánočních prázdninách. Ty budou zahájeny ve čtvrtek 23. prosince a skončí v pátek 31. prosince 1999. Vyučování znovu začne v pondělí 3. ledna 2000.

Jak nalézt bič na majitele chátrajících domů?

Na otázku, co dělat s domy, které hyzdí tvář obce a přitom nejsou v jejím majetku, není jednoduchá odpověď. Obecní úřad, radní, právníci i finanční poradci již dlouho hledají postup, jak jednat s majiteli budov, k jejichž opravám se nikdo nemá.

Výsledky však nejsou příliš optimistické. Právníci totiž nevidí možnost, jak obec může majitele donutit, aby domy opravili. Neexistuje závazný právní předpis, jak může obec do problému vstoupit. Proti vlastníku takové budovy může zasáhnout pouze stavební úřad, který mu uloží, aby provedl nutné opravy, pokud jeho dům ohrožuje bezpečnost. Z důvodu vážného nebezpečí hrozícího okolí může stavební úřad v krajním případě nařídit i demolicí. Demolicí by musela zaplatit obec, která by potom žádala majitele o úhradu nákladů soudní cestou.

To je však dlouhodobá záležitost a spíše nereálná. Majitelé chátrajících nemovitostí totiž většinou neregulují na písemné výzvy stavebního úřadu a případné pokuty neplatí. Než se případ dostane k soudu, může to trvat i několik let.

Nabízí se otázka, proč si jednotlivci nebo firmy kupují takové domy, když je pak léta nechávají chátrat. Vždyť v těchto nemovitostech umrtvují statisíce nebo i miliony korun. Někdy to jsou důvody objektivní, například stavební návaznost na sousední též chátrající objekt, ale jindy? Nevyšel jim jejich podnikatelský záměr? Nebo si před lety mysleli, že budovu v budoucnu výhodně prodají? Nejhorší je, že k nim patří i domy přímo na náměstí nebo např. památkově chráněný dům č. 105 ve Školní ulici, který je pro svůj havarijní stav již nenávratně ztracen.

□ ing. Panský

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea v říjnu

70 let

Eva Horváthová 15.10.1929

Malé Vrbno č. 143

75 let

Amálie Šimová 12.10.1924

Pionýrská č. 350

Antonie Dulovcová 29.10.1924

Kunčice č. 59

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Nikola Hýblová 31.7.1999

Květná č. 244

Alice Pacalová 1.8.1999

Jesenická č. 303

Lukáš Sedláček 10.9.1999

Budovatelů č. 404

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

BOJOVÉ UKÁZKY

MOBILIZACE - CIHELNA 99

61. výročí zářijové mobilizace
Československé branné moci

Pátek a sobota 22. a 23. října 1999

Program pro oba dny:

- 8:00 - 17:00 Výstava vojenských vozidel a techniky u srubu K-S14 a na náměstí v Králíkách
- 10:00 - 17:00 Výstava zbraní v muzeu na náměstí v Králíkách
- 11:30 Bojová ukázka s tématem září 1938 za účasti 200 vojáků v historických uniformách a dobových bojových vozidlech u pěchotního srubu K-S14 "U Cihelny" u silnice Králíky - Prostřední Lipka
- 13:00 Zpřístupnění pěchotního srubu K-S14 pro veřejnost

Vstupenky je možné zakoupit v jednotné ceně 35,- Kč na místě akce nebo v předprodeji v Městském muzeu v Králíkách.

Pořádají: Město Králíky, AČR - Velelství vojska územní obrany, Muzeum čs. opevnění, ve spolupráci s Kluby vojenské historie a Historickými vojenskými jednotkami z celé ČR.

ZEDNICTVÍ DIRBÁK

provede veškeré zednické práce
jako obklady, dlažby, fasády.

Vše v menším i větším rozsahu.

Zajišťujeme i rekonstrukce
rodinných domků.

Lukáš Dirbák

Kunčice č. 45

788 32 STARÉ MĚSTO P. SN.

tel.: 239544 (po 18 hod.)

mobil: 0603 / 889 554

Za Vladimírem Hejlem

12. září zemřel ve svém bydlíšti v Kostelci nad Orlicí ve věku 80 let učitel Vladimír Hejl. Část svého života prožil i ve Starém Městě. Přišel na zdejší školu v roce 1956, první rok vykonával funkci zástupce ředitele osmileté střední školy a poté až do svého odchodu v r. 1964 byl ředitelem OSŠ a následně ZDŠ. Při přechodu na devítiletou školní docházku v r. 1961 se podílel v souladu s osnovami ZDŠ na polytechnizaci školy. Pod jeho vedením se v obci realizovala první akce Z - výstavba školních dílen. Pro stále rostoucí počet žáků školy (v té době až 460) zajišťoval nové náhradní vyučovací prostory - od lesní správy získal zpět pro školní účely budovu bývalé menšinové školy v Lesní ulici a další tři třídy na náměstí v budově bývalého soudu čp. 24 a v domě čp. 69. Projektově také připravil přístavbu nových tříd v zahradě hlavní školy, která se však po jeho odchodu neuskutečnila. Stál u zrodu zemědělského odborného učiliště ve Starém Městě a po dobu jeho existence (1958 - 1961) vykonával funkci ředitele tohoto zařízení. Byl i veřejně činný. Po několik let byl i předsedou VO KSČ a TJ Jiskra Staré Město. Jako člen ochotnického souboru zdejší osvětové besedy se podílel na jeho posledních představeních.

Po celou dobu svého působení v obci se snažil o to, aby se život na Starém městě zlepšoval, aby se zde novým osídlencům žilo stále lépe. Věříme, že je stále ještě ve Starém Městě dost občanů - jeho spolupracovníků i bývalých žáků, kteří si na něj v dobrém vzpomenu.

□ Členové MO KSČM
Staré Město

Ještě jednou VEČER PRO SENIORY

Na text mého článku v minulém "Zlatém rohu" reagovali naši ochotníci. Domnívají se, že věta: "Slyšel jsem, že chybějící část jevištního osvětlení patří našim ochotníkům", je staví do nepříznivého světla. Prý si ji část staroměstské veřejnosti vysvětluje tak, že naši ochotníci si jevištní osvětlení přivlastnili. Nezbyvá mně tedy nic jiného, než ještě jednou reagovat na tuto skutečnost.

Chybějící část jevištního osvětlení opravdu patří našim ochotníkům, protože si jevištní reflektory koupili, aby mohli hrát divadlo. A tak jim tedy opravdu patří, jsou pořízeny za jejich peníze.

Já jsem o tom psal ale proto, že si myslím, že by reflektory měly být součástí jeviště. To je součástí Kulturního domu a Kulturní dům je majetkem obce. Takže by mě spíš zajímalo, proč si ochotníci museli koupit své reflektory, když to situaci osvětlení našeho občanského jeviště stejně nevyřešilo.

□ V. Černý

Odborníci radí: Barvěte své dokumenty!

Barva má jako řešení pro reklamní nebo obchodní dokumenty řadu výhod, tvrdí specialisté na reklamu. Zkvalitňuje komunikaci, může pomoci zvýšit produktivitu a zlepšit reakční dobu zákazníka, posiluje image společnosti a motivuje lidi k jednání.

Barva prodává a přináší víc než pouhý dobrý vzhled dokumentů, urychluje jejich tvorbu, sdílení a zkoumání nápadů a - což je podstatné - pomáhá vytvářet příjmy.

Privatizace státní půdy se potáhne roky

První nabídka státních zemědělských pozemků, které mají podle v květnu schváleného zákona o prodeji půdy směřovat především do rukou zemědělců, bude zatím určena jen pro restituenty mající nárok na tzv. náhrady. Nabídka se má uskutečnit na přelomu října a listopadu. Zemědělci a ostatní zájemci si tak budou muset na první nabídky počkat pravděpodobně až do ledna příštího roku. Metodické pokyny k zákonu začaly platit od 1. září.

Pozemkový fond ČR dosud vypořádal restituice za 34 tisíc hektarů, z toho část byla vyrovnána nikoliv přímo půdou, ale finančně. Nároky restituentsů představují ještě 54 tisíc hektarů.

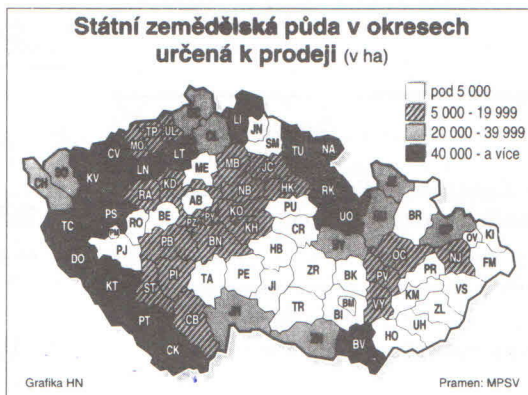
Důvod, proč fond nebude nabízet pozemky zároveň restituentsům i zemědělcům najednou, je v rozdílných cenách. Pro restituice se půda oceňuje podle předpisů z roku 1991, pro privatizaci ale již platí nová vyhláška z letošního července. Ačkoliv je cenové rozptýlení podle obou předpisů téměř stejné, pohybuje se zhruba od 1 koruny do 13 korun za 1 m², nové oceňování již více přihlíží například ke kvalitě půdy či poloze daného pozemku a v některých místech tak mohou být cenové rozdíly velmi významné.

Nejdříve tedy bude učiněna veřejná nabídka půdy pro restituice za původní ceny. Po jednom měsíci se nabídka uzavře a zbylé pozemky se přecení podle nového předpisu. Ty pak budou nabídnuty zemědělcům a dalším zájemcům,

příčemž nabídka jednoho kola potrvá tři měsíce.

Na základě zákona o prodeji půdy platí pro zájemce čtyři přednosti, mezi nimi opět i restituční nárok. Další přednost mají zemědělci, společníci zemědělských společností a vlastníci budov stojících na daném pozemku. Bezplatně se bude půda převádět také obcím, a to za účelem výstavby.

Pozemkový fond nepředpokládá, že se mu podaří prodat všech 500 tisíc hektarů půdy, neboli téměř dvou milionů pozemků, které jsou k privatizaci určeny. V poslední době se totiž začínají vracet pozemky, které byly dříve pronajímány a dnes již o ně není zájem. Zatímco před léty fond pronajal až na 15 tisíc hektarů téměř všech 900 tisíc hektarů pozemků, které má ve správě, v současné době mu bylo vráceno již 60 tisíc hektarů. Většinou jde o pozemky v neproduktivních podhorských a horských oblastech.

Svaz měst a obcí odmítá navrhované zákony

S návrhem nového zákona o obcích, který by nahradil dnes v mnohém nevyhovující zákon z roku 1990, nesouhlasí předsednictvo Svazu měst a obcí. Svaz, jehož členem je i Staré Město, sdružuje obce a města, která reprezentují přes 70 % české populace. Podle členů předsednictva není ministerstvem vnitra předložený návrh v souladu s Evropskou chartou místní samosprávy respektive s těmi ustanoveními, kterými se naše republika cítí být vázána.

Vedení svazu navrhlo přesné rozdělení kompetencí obecního zastupitelstva a obecní rady, aby nedocházelo ke sporným výkladům a doporučilo ponechat rozhodnutí rady či zastupitelstva na nadpoloviční většině. Ministerští úředníci ve snaze zabránit zadlužování obcí navrhuji podmínit některá hlasování o majetkových otázkách třípětinou nebo tříčtvrtinou většinou. Rozdílné podmínky pro hlasování by však půso-

bily jen komplikace a špatným rozhodnutím by stejně nezabránilly.

Zástupci obcí také odmítli návrhy zákonů o okresních úřadech a o hospodaření s majetkem vyšších územně samosprávných celků. Podle nich totiž v podmínkách vzniku VÚSC nepotřebují okresní úřady novou legislativní normu, která by znamenala jejich další existenci. V rámci této reformy se okresy stávají fakticky přežitou a zbytečnou institucí. Zákonem o hospodaření VÚSC se stát hodlá jen zbavit odpovědnosti za správu a údržbu svého majetku na úkor samosprávných orgánů. Přitom si ale chce ponechat absolutní právo o tomto majetku rozhodovat.

Svítit či nesvítit? Nejhorší je polovičatost!

Opět se nám zkracuje den a prodlužuje noc, navíc se častěji, zejména v horských údolích, vyskytují mlhy nebo mrholení. Rozdíl mezi jasnou viditelností a soumrakem splývá v nejasnou

šed'. Znovu tedy vyvstává otázka: jezdit ve dne s rozsvícenými světly či nikoliv?

Na cestách nyní panuje mírné bezvládní. Část řidičů jezdí i ve dne s rozsvícenými světly, část nikoliv. Hlavně v nastávajících měsících je tento stav nebezpečný, protože neosvětlené vozy jsou mezi těmi svítícími hůře vidět. Když je navíc pod mrakem, většina řidičů rozsvítí a nesvítící menšina je na cestách neviditelná. Na protijedoucí auta je třeba dávat velký pozor zejména při předjíždění.

Zatím zdaleka není rozhodnuto, že svícení bude povinné od platnosti nové vyhlášky. Vyhodnocují se zkušenosti z jiných zemí. Například u našeho severního souseda, v Polsku, jezdí auta s rozsvícenými potkávacími světly od podzimu do jara. S rozsvícenými potkávacími světly musí řidiči v severských zemích, ale také např. ve Slovinsku, v Maďarsku musí řidiči rozsvítit při cestách za hranice obce.

K osvětleným vozidlům se přiklání i policisté. Bílá auta splývají v zimě se sněhem, tmavší vozy zase v létě se zelení. Při svícení by na tom byli lépe řidiči i ostatní účastníci silničního provozu. Co však někdy řidiči přehánějí, je používání mlhovek při jasné noci. To by bylo třeba tvrdě postihovat, protože jde o vrchol bezohlednosti k ostatním.

Otázka, zda svítit či nesvítit, má však i druhou stránku. Dnes jsou rozsvícenými světly zvýrazněna riziková vozidla tzn. motocykly a tramvaje. Když začnou svítit všichni, jejich výhoda bude pryč.

Dalším faktem, který hovoří proti svícení, je zvýšená spotřeba paliva u svítícího vozidla. Údajně má jít o 0,2 až 0,5 litru na 100 km. Hlavní světlomety spotřebují přibližně 100 W, což zatíží alternátor, který si pak něco ukrojí z výkonu motoru. Se zvýšenou spotřebou pak souvisí i větší zatížení životního prostředí, zhoršuje se skleníkový efekt. Zhodnotit, zda se vyplatí o něco méně znečištěné ovzduší nebo jestli rozsvícená světla zachrání majetkové hodnoty a lidské životy při větším znečištění, je komplikované.

□ P. N.

Auditorská firma
LMS AUDIT s. r. o.
oznamuje

otevření provozovny
daňového a účetního
poradenství a auditu
ve Starém Městě,
Kunčice č. 3.
Otevřeno každé první
pondělí v měsíci
od 8.00 do 12.00 hod.

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

Ř Í J E N 1999

2. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
dospělí 35,- Kč
DOŽEŇ CO SE DÁ! (105 min) *Co se v dětství naučíš, v mládí je ti na nic. Širokoúhlá komedie USA.*

5. úterý 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč
NÁVRAT ZTRACENÉHO RÁJE (112 min) *Poetický film ČR a USA. O nevyzpytatelnosti osudu, o lásce, toleranci a odpuštění.*

8. pátek 13.30 hod Vstupné: 19,- Kč
A ZASE TA LUCIE! *Český film pro mládež. Představení pro školní družinu.*

9. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč
VODONOŠ (88 min) *Vedle Bobbyho Bouchera je Forrest Gump nudný suchar! Adam Sandler v americké komedii roku.*

12. úterý 16.00 hod Vstupné: 19,- Kč
DIVOKÉ LABUTĚ (82 min) *Klasická pohádka SSSR. Dabováno.*

16. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč
ŽIVELNÁ POHROMA (104 min) *Unikl bouři, ale ocitl se v náruči tornáda... Americká komedie se Sandrou Bullockovou v hlavní roli.*

23. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
dospělí 35,- Kč
MŮJ NEJOBLÍBENĚJŠÍ MARTAN (93 min) *Tak bláznivá komedie se dá prožít jenom na planetě Zemi!*

30. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 35,- Kč
PŘEBER SI TO (103 min) *Mafiánská komedie USA. Co s pacientem, který považuje pistoli a betonové boty za řešení osobních problémů? Ale přesvědčte mafiána, že to prostě nejde...*

Připravujeme na listopad: Velmi nebezpečné známosti, Matrix, Miluj bližního svého, Star Wars: Epizoda I - Skrytá hrozba, Taková normální holka, Fontána pro Zuzanu IV, Můj dům - můj hrad

Ve vstupném je již zahrnuta 1,- Kč na fond kinematografie !!!
Členové klubu Čtyřlístek mohou po předložení členské karty uplatnit slevu 10 %.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Soukromá elektroopravna ESPRO Jeseník

provádí
ve Starém Městě a okolí
tyto **opravy elektrospotřebičů**

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény
- a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160
ESPRO - CHUDĚJ
Školní 52, 790 01 JESENÍK

V domě č. 70
na náměstí ve Starém Městě
je otevřena prodejna

PRŮMYSL OVÉ ZBOŽÍ

Nabízený sortiment:

- * kuchyňské potřeby
- * železářské zboží
- * elektrospotřebiče
- * barvy, laky
- * rozlévaný Jar, šampony
- * tekuté mýdlo, aviváž

Dále nabízíme

tri angl

LEASING

- * domácí spotřebiče na splátky
- * bez úroků, bez ručitele
- * pojištění a doprava zdarma

Všechny výhody na Vaší straně!
Neplatte ani o korunu víc!

Otevřeno:

pondělí až pátek

9 - 12 13 - 17

sobota

9 - 11

**Těšíme se na
Vaši návštěvu.**

POTŘEBUJETE ODHAD?

Oceňování nemovitostí
staveb všech druhů, bytů,
pozemků a lesů

ing. Bořivoj Král

soudní znalec z oboru ekonomiky
(oceňování nemovitostí)

Adresa: Puškinova 17

787 01 ŠUMPERK

Telefon: 0649/211208